विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 01/അധ്യായഃ 08

ആരാധ്യനിർണയവർണനമ്

ഋഷയ ഊചുഃ

സന്ദേഹോഽത്ര മഹാഭാഗ കഥായാം തു മഹാദ്ഭുതഃ .

വേദശാസ്ത്രപുരാണൈശ്ച നിശ്ചിതം തു സദാ ബുധൈഃ .. 1 ..

ബ്രഹ്മാ വിഷ്ണുശ്ച രുദ്രശ്ച ത്രയോ ദേവാഃ സനാതനാഃ .

നാതഃ പരതരം കിഞ്ചിദ്ബ്രഹ്മാണ്ഡേഽസ്മിന്മഹാമതേ .. 2 ..

ബ്രഹ്മാ സൃജതി ലോകാന്വൈ വിഷ്ണുഃ പാത്യഖിലം ജഗത് .

രുദ്രഃ സംഹരതേ കാലേ ത്രയ ഏതേഽത്ര കാരണമ് .. 3 ..

ഏകാ മൂർതിസ്ത്രയോ ദേവാ ബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരാഃ .

രജഃസത്ത്വതമോഭിശ്ച സംയുതാഃ കാര്യകാരകാഃ .. 4 ..

തേഷാം മധ്യേ ഹരിഃ ശ്രേഷ്ഠോ മാധവഃ പുരുഷോത്തമഃ .

ആദിദേവോ ജഗന്നാഥഃ സമർഥഃ സർവകർമസു .. 5 ..

നാന്യഃ കോഽപി സമർഥോഽസ്തി വിഷ്ണോരതുലതേജസഃ .

സ കഥം സ്വാപിതഃ സ്വാമീ വിവശോ യോഗമായയാ .. 6 ..

ക്വ ഗതം തസ്യ വിജ്ഞാനം ജീവതശ്ചേഷ്ടിതം കുതഃ .

സന്ദേഹോഽയം മഹാഭാഗ കഥയസ്വ യഥാശുഭമ് .. 7 ..

കാ സാ ശക്തിഃ പുരാ പ്രോക്താ യയാ വിഷ്ണുർജിതഃ പ്രഭുഃ .

കുതോ ജാതാ കഥം ശക്താ കാ ശക്തിർവദ സുവ്രത .. 8 ..

യസ്തു സർവേശ്വരോ വിഷ്ണുർവാസുദേവോ ജഗദ്ഗുരുഃ .

പരമാത്മാ പരാനന്ദഃ സച്ചിദാനന്ദവിഗ്രഹഃ .. 9 ..

സർവകൃത്സർവഭൃത്സ്രഷ്ടാ വിരജഃ സർവഗഃ ശുചിഃ .

സ കഥം നിദ്രയാ നീതഃ പരതന്ത്രഃ പരാത്പരഃ .. 10 ..

ഏതദാശ്ചര്യഭൂതോ ഹി സന്ദേഹോ നഃ പരന്തപ .

ഛിന്ധി ജ്ഞാനാസിനാ സൂത വ്യാസശിഷ്യ മഹാമതേ .. 11 ..

സൂത ഉവാച

കഃ സന്ദേഹം ഭിനത്ത്യേനം ത്രൈലോക്യേ സചരാചരേ .

മുഹ്യന്തി മുനയഃ കാമം ബ്രഹ്മപുത്രാഃ സനാതനാഃ .. 12 ..

നാരദഃ കപിലശ്ചൈവ പ്രശ്നേഽസ്മിന്മുനിസത്തമാഃ .

കിം ബ്രവീമി മഹാഭാഗാ ദുർഘടേഽസ്മിന്വിമർശനേ .. 13 ..

ദേവേഷു വിഷ്ണുഃ കഥിതഃ സർവഗഃ സർവപാലകഃ .

യതോ വിരാഡിദം സർവമുത്പന്നം സചരാചരമ് .. 14 ..

തേ സർവേ സമുപാസന്തേ നത്വാ ദേവം പരാത്പരമ് .

നാരായണം ഹൃഷീകേശം വാസുദേവം ജനാർദനമ് .. 15 ..

തഥാ കേചിന്മഹാദേവം ശങ്കരം ശശിശേഖരമ് .

ത്രിനേത്രം പഞ്ചവക്ത്രം ച ശൂലപാണിം വൃഷധ്വജമ് .. 16 ..

തഥാ വേദേഷു സർവേഷു ഗീതം നാമ്നാ ത്രിയമ്ബകമ് .

കപർദിനം പഞ്ചവക്ത്രം ഗൗരീദേഹാർധധാരിണമ് .. 17 ..

കൈലാസവാസനിരതം സർവശക്തിസമന്വിതമ് .

ഭൂതവൃന്ദയുതം ദേവം ദക്ഷയജ്ഞവിഘാതകമ് .. 18 ..

തഥാ സൂര്യം വേദവിദഃ സായംപ്രാതർദിനേ ദിനേ .

മധ്യാഹ്നേ തു മഹാഭാഗാഃ സ്തുവന്തി വിവിധൈഃ സ്തവൈഃ .. 19 ..

തഥാ വേദേഷു സർവേഷു സൂര്യോപാസനമുത്തമമ് .

പരമാത്മേതി വിഖ്യാതം നാമ തസ്യ മഹാത്മനഃ .. 20 ..

അഗ്നിഃ സർവത്ര വേദേഷു സംസ്തുതോ വേദവിത്തമൈഃ .

ഇന്ദ്രശ്ചാപി ത്രിലോകേശോ വരുണശ്ച തഥാപരഃ .. 21 ..

യഥാ ഗങ്ഗാ പ്രവാഹൈശ്ച ബഹുഭിഃ പരിവർതതേ .

തഥൈവ സർവദേവേഷു വിഷ്ണുഃ പ്രോക്തോ മഹർഷിഭിഃ .. 22 ..

ത്രീണ്യേവ ഹി പ്രമാണാനി പഠിതാനി സുപണ്ഡിതൈഃ .

പ്രത്യക്ഷം ചാനുമാനം ച ശാബ്ദം ചൈവ തൃതീയകമ് .. 23 ..

ചത്വാര്യേവേതരേ പ്രാഹുരുപമാനയുതാനി ച .

അർഥാപത്തിയുതാന്യന്യേ പഞ്ച പ്രാഹുർമഹാധിയഃ .. 24 ..

സപ്ത പൗരാണികാശ്ചൈവ പ്രവദന്തി മനീഷിണഃ .

ഏതൈഃ പ്രമാണൈർദുർജ്ഞേയം യദ്ബ്രഹ്മ പരമം ച തത് .. 25 ..

വിതർകശ്ചാത്ര കർതവ്യോ ബുദ്ധ്യാ ചൈവാഗമേന ച .

നിശ്ചയാത്മികയാ യുക്ത്യാ വിചാര്യ ച പുനഃ പുനഃ .. 26 ..

പ്രത്യക്ഷതസ്തു വിജ്ഞാനം ചിന്ത്യം മതിമതാ സദാ .

ദൃഷ്ടാന്തേനാപി സതതം ശിഷ്ടമാർഗാനുസാരിണാ .. 27 ..

വിദ്വാംസോഽപി വദന്ത്യേവം പുരാണൈഃ പരിഗീയതേ .

ദ്രുഹിണേ സൃഷ്ടിശക്തിശ്ച ഹരൗ പാലനശക്തിതാ .. 28 ..

ഹരേ സംഹാരശക്തിശ്ച സൂര്യേ ശക്തിഃ പ്രകാശികാ .

ധരാധരണശക്തിശ്ച ശേഷേ കൂർമേ തഥൈവ ച .. 29 ..

സാദ്യാ ശക്തിഃ പരിണതാ സർവസ്മിന്യാ പ്രതിഷ്ഠിതാ .

ദാഹശക്തിസ്തഥാ വഹ്നൗ സമീരേ പ്രേരണാത്മികാ .. 30 ..

ശിവോഽപി ശവതാം യാതി കുണ്ഡലിന്യാ വിവർജിതഃ .

ശക്തിഹീനസ്തു യഃ കശ്ചിദസമർഥഃ സ്മൃതോ ബുധൈഃ .. 31 ..

ഏവം സർവത്ര ഭൂതേഷു സ്ഥാവരേഷു ചരേഷു ച .

ബ്രഹ്മാദിസ്തമ്ബപര്യന്തം ബ്രഹ്മാണ്ഡേഽസ്മിന്മഹാതപാഃ .. 32 ..

ശക്തിഹീനം തു നിന്ദ്യം സ്യാദ്വസ്തുമാത്രം ചരാചരമ് .

അശക്തഃ ശത്രുവിജയേ ഗമനേ ഭോജനേ തഥാ .. 33 ..

ഏവം സർവഗതാ ശക്തിഃ സാ ബ്രഹ്മേതി വിവിച്യതേ .

സോപാസ്യാ വിവിധൈഃ സമ്യഗ്വിചാര്യാ സുധിയാ സദാ .. 34 ..

വിഷ്ണൗ ച സാത്ത്വികീ ശക്തിസ്തയാ ഹീനോഽപ്യകർമകൃത് .

ദ്രുഹിണേ രാജസീ ശക്തിര്യയാ ഹീനോ ഹ്യസൃഷ്ടികൃത് .. 35 ..
ശിവേ ച താമസീ ശക്തിസ്തയാ സംഹാരകാരകഃ .
ഇത്യൂഹ്യം മനസാ സർവം വിചാര്യ ച പുനഃ പുനഃ .. 36 ..
ശക്തിഃ കരോതി ബ്രഹ്മാണ്ഡം സാ വൈ പാലയതേഽഖിലമ് .
ഇച്ഛയാ സംഹരത്യേഷാ ജഗദേതച്ചരാചരമ് .. 37 ..
ന വിഷ്ണുർന ഹരഃ ശക്രോ ന ബ്രഹ്മാ ന ച പാവകഃ .
ന സൂര്യോ വരുണഃ ശക്തഃ സ്വേ സ്വേ കാര്യേ കഥഞ്ചന .. 38 ..
തയാ യുക്താ ഹി കുർവന്തി സ്വാനി കാര്യാണി തേ സുരാഃ .
സൈവ കാരണകാര്യേഷു പ്രത്യക്ഷേണാവഗമ്യതേ .. 39 ..
സഗുണാ നിർഗുണാ സാ തു ദ്വിധാ പ്രോക്താ മനീഷിഭിഃ .
സഗുണാ രാഗിഭിഃ സേവ്യാ നിർഗുണാ തു വിരാഗിഭിഃ .. 40 ..
ധർമാർഥകാമമോക്ഷാണാം സ്വാമിനീ സാ നിരാകുലാ .
ദദാതി വാഞ്ഛിതാൻകാമാൻപൂജിതാ വിധിപൂർവകമ് .. 41 ..
ന ജാനന്തി ജനാ മൂഢാസ്താം സദാ മായയാവൃതാഃ .
ജാനന്തോഽപി നരാഃ കേചിന്മോഹയന്തി പരാനപി .. 42 ..
പണ്ഡിതാഃ സ്വോദരാർഥം വൈ പാഖണ്ഡാനി പൃഥക്പൃഥക് .
പ്രവർതയന്തി കലിനാ പ്രേരിതാ മന്ദചേതസഃ .. 43 ..
കലാവസ്മിന്മഹാഭാഗാ നാനാഭേദസമുത്ഥിതാഃ .
നാന്യേ യുഗേ തഥാ ധർമാ വേദബാഹ്യാഃ കഥഞ്ചന .. 44 ..
വിഷ്ണുശ്ചരത്യസാവുഗ്ര തപോ വർഷാണ്യനേകശഃ .
ബ്രഹ്മാ ഹരസ്ത്രയോ ദേവാ ധ്യായന്തഃ കമപി ധ്രുവമ് .. 45 ..
കാമയാനാഃ സദാ കാമം തേ ത്രയഃ സർവദൈവ ഹി .
യജന്തി യജ്ഞാന്വിവിധാൻബ്രഹ്മവിഷ്ണുമഹേശ്വരാഃ .. 46 ..
തേ വൈ ശക്തിം പരാം ദേവീം ബ്രഹ്മാഖ്യാം പരമാത്മികാമ് .
ധ്യായന്തി മനസാ നിത്യം നിത്യാം മത്വാ സനാതനീമ് .. 47 ..
തസ്മാച്ഛക്തിഃ സദാ സേവ്യാ വിദ്വദ്ഭിഃ കൃതനിശ്ചയൈഃ .

നിശ്ചയഃ സർവശാസ്ത്രാണാം ജ്ഞാതവ്യോ മുനിസത്തമാഃ .. 48 ..

കൃഷ്ണാച്ഛ്രുതം മയാ ചൈതത്തേന ജ്ഞാതം തു നാരദാത് .

പിതുഃ സകാശാത്തേനാപി ബ്രഹ്മണാ വിഷ്ണുവാക്യതഃ .. 49 ..

ന ശ്രോതവ്യം ന മന്തവ്യമന്യേഷാം വചനം ബുധൈഃ .

ശക്തിരേവ സദാ സേവ്യാ വിദ്വദ്ഭിഃ കൃതനിശ്ചയൈഃ .. 50 ..

പ്രത്യക്ഷമപി ദ്രഷ്ടവ്യമശക്തസ്യ വിചേഷ്ടിതമ് .

അതഃ സർവേഷു ഭൂതേഷു ജ്ഞാതവ്യാ ശക്തിരേവ ഹി .. 51 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം പ്രഥമസ്കന്ധേ ആരാധ്യനിർണയവർണനം നാമാഷ്ടമോഽധ്യായഃ .. 8 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_01/അധ്യായഃ_08&oldid=75550"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

■